

*Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przesmykach
ul.11 Listopada 5, 08-109 Przesmyki
tel./fax 25/64-12-387
e-mail: gopsprzesmyki@gazeta.pl*

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W
PRZESMYKACH
ZA 2021 ROK**

*Opracowała:
mgr Bogusława Górka
Kierownik GOPS Przesmyki*

Przesmyki, kwiecień 2022

SPIS TREŚCI

I. Informacje wstępne

1. Podstawy prawne str. 3
2. Zasady funkcjonowania str. 4
3. Zasady udzielania świadczeń z pomocy społecznej str. 5

II. Wydatki budżetowe realizowane przez GOPS

1. Wykonanie budżetu Ośrodka..... str. 7
2. Realizacja świadczeń z pomocy społecznej (zadania własne i zlecone) str. 8
3. Realizacja zadań własnych str. 10
4. Realizacja zadań zleconych str. 11

III. Inne zadania realizowane przez GOPS

1. Wsparcie rodziny str. 13
2. Objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym str. 13
3. Nadzorowanie działań Zespołu Interdyscyplinarnego..... str. 14
4. Udzielanie pomocy rzeczowej str. 14
5. Świadczenie pracy socjalnej i inne inicjatywy str. 14

IV. Kadra Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

1. Zatrudniona kadra str. 16
2. Szkolenia oraz podnoszenie kwalifikacji str. 17

V. Kierunki działań oraz potrzeby w zakresie rozwiązywania problemów społecznych w 2022 roku

1. Działania na rzecz rodziny..... str. 17
2. Świadczenia pomocy społecznej i inne zadania zlecone str. 18

I. INFORMACJE WSTĘPNE

Zgodnie z zapisem – art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (t. j. Dz. U. z 2021r., poz. 2268 ze zm.)

„Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej”

Niniejsze sprawozdanie zawiera opis najważniejszych działań podejmowanych przez ośrodek w 2021 roku oraz informacje pozwalające określić najważniejsze zadania do wykonania w 2022 roku.

1. Podstawy prawne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przesmykach jest jednostką organizacyjną Gminy Przesmyki. Realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej i administracji rządowej wynikające z obowiązujących przepisów prawa między innymi następujących aktów prawnych:

1. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021r., poz. 2268 ze zm.);
2. Ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2020r., poz. 111 ze zm.);
3. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019r., poz. 2407 ze zm.);
4. Ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2021r., poz. 877 ze zm.);
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2021r., poz. 1249);
6. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2020r., poz. 821 ze zm.);
7. Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2020r. poz. 1329);
8. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2021r., poz. 1285 ze zm.)
9. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2021, poz. 1119 ze zm.)
10. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz.U.,2020, poz.2050 ze zm.);

11. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (t. j. Dz. U. z 2020r., poz. 685);
12. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. Dz. U. z 2020r., poz.1057 ze zm.);
13. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003r. o zatrudnieniu socjalnym (t. j. Dz. U. z 2020r., poz. 176 ze zm.);
14. Ustawa z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny (t. j. Dz. U. z 2021r. poz. 1744);
15. Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (t. j. Dz. U. z 2021r., poz. 2021);
16. Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne (t. j. Dz. U. z 2017r., poz. 220 ze zm.);
17. Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2020r. poz. 1297);
18. Inne ustaw i aktów prawnych, niezbędnych do funkcjonowania jednostki i realizacji zadań.

2. Zasady funkcjonowania

1) Podstawowym aktem prawnym regulującym zakres i sposób funkcjonowania pomocy społecznej **jest ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej** (t. j. Dz. U. z 2021r. poz. 2268 ze zm.) w zakresie której podejmowane są działania dot. pomocy społecznej, a w szczególności:

- diagnozowanie i ocena potrzeb jednostek, grup lub środowisk wymagających interwencji socjalnej,
- udzielanie i organizowanie świadczeń pomocy społecznej w formie pieniężnej, rzeczowej i w formie usług,
- organizowanie działalności w zakresie spraw opiekuńczo – wychowawczych,
- współpraca i koordynacja działań prowadzonych przez instytucje, organizacje i osoby fizyczne na rzecz zaspokajania potrzeb osób wymagających pomocy.

2) W oparciu o ustawę z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2020r., poz. 111 ze zm.), **ustawę z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów** (t. j. Dz. U. z 2021r. poz. 877 ze zm.), oraz **ustawę z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci** (Dz. U. z 2019r., poz. 2407 ze zm.) prowadzone są postępowania w sprawach:

- przyznania i wypłaty świadczeń wychowawczych,

- przyznania i wypłaty świadczeń rodzinnych wraz z dodatkami,
- przyznania i wypłaty świadczeń opiekuńczych i rodzicielskich,
- przyznania i wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- dłużników alimentacyjnych.

3. Zasady udzielania świadczeń z pomocy społecznej

Pomoc społeczna definiowana jest w ustawie jako „instytucja polityki społecznej państwa mająca na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których sami nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia”. Pomoc społeczna wspiera osoby potrzebujące: ubogie, zagrożone marginalizacją oraz wykluczeniem społecznym w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych oraz umożliwienia im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Opiera się na działaniach formalnie zorganizowanych. Jest instytucją zatrudniającą wyspecjalizowany personel, realizujący cele i zadania świadcząc bezpośrednio usługi skierowane do konkretnych osób i rodzin. Działania podejmowane przez pracowników socjalnych polegają na rozpoznaniu potrzeb, diagnozie sytuacji osób potrzebujących i opracowaniu planu pomocy. Aby otrzymać pomoc świadczeniobiorca musi spełnić określone ustawowo kryteria. Prawo do świadczeń z pomocy społecznej jest uwarunkowane także obowiązkiem współdziałania klienta w rozwiązywaniu jego trudnej sytuacji życiowej. Świadczenia z pomocy społecznej nie mogą stanowić stałego źródła utrzymania, mają natomiast wraz z pracą socjalną, profesjonalnym wsparciem psychologicznym doprowadzić do życiowego usamodzielnienia się osoby i rodziny oraz ich integracji ze środowiskiem, a tym samym uniezależnienia się od systemu pomocy społecznej.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, które spełniają warunki określone w ustawie o pomocy społecznej tj. posiadają:

- trudną sytuację życiową
- trudną sytuację finansową

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z wymienionych powodów:

- 1) ubóstwa;
- 2) sieroctwa;
- 3) bezdomności;
- 4) bezrobocia;
- 5) niepełnosprawności;

- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- 7) przemocy w rodzinie;
- 8) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- 9) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- 10) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- 11) braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze;
- 12) trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy;
- 13) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 14) alkoholizmu lub narkomanii;
- 15) zdarzenia losowego, sytuacji kryzysowej;
- 16) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Miesięczny dochód osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc nie może być wyższy od kwoty określonej w ustawie o pomocy społecznej (tzw. kryterium dochodowego ustalonego zgodnie z art. 8 ust. 1 lub ust. 3) które od października 2018 r. do końca grudnia 2021r wynosiło odpowiednio:

- dla osoby samotnie gospodarującej, dochód nie przekraczający kwoty **701 zł**;
- dla osoby w rodzinie, dochód na osobę w rodzinie nie przekraczający kwoty **528 zł**).

Wywiad środowiskowy wraz z niezbędną dokumentacją jest podstawą do wydania decyzji administracyjnej, w której określona zostaje forma przyznanej pomocy. W 2021 roku pracownicy socjalni przeprowadzili ogółem **142 wywiady** w tym: **124 rodzinnych wywiadów środowiskowych w 53 rodzinach** dotyczących udzielanej pomocy, ponadto **12 wywiadów środowiskowych** w związku z ustaleniem prawa do świadczeń opiekuńczych oraz **3 wywiady** na zlecenie innych OPS oraz **3 wywiady alimentacyjne** tj. podobnie jak w roku ubiegłym.

W 2021 roku z zakresu pomocy społecznej wydano **138 decyzji** administracyjnych dot. udzielanej pomocy finansowej i rzeczowej w tym **3 decyzje** dot. usług opiekuńczych, **5 decyzji** dot. prawa do świadczeń opieki zdrowotnej i **14 decyzji** dot. stypendiów szkolnych. Od decyzji administracyjnej przysługuje odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Siedlcach za pośrednictwem Kierownika tut. Ośrodka. Od decyzji GOPS z zakresu pomocy społecznej w 2021 roku wpłynęło **1 odwołanie**, które SKO utrzymało w mocy.

II. WYDATKI BUDŻETOWE REALIZOWANE PRZEZ GOPS**1. Wykonanie budżetu Ośrodka**

Tabela nr 1. Wykonanie budżetu GOPS za 2021 rok

Rozdział	Nazwa	Zadania własne	Zadania własne dotowane	Zadania zlecone	Razem
85213	Składki na ubezpiecz. zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre św. z pomocy społecznej	0	5.101	0	5.101
85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze	15.615	6.000	0	21.615
85215	Dodatki mieszkaniowe	292	0	0	292
85216	Zasiłki stałe	0	49.581	0	49.581
85219	Ośrodek Pomocy Społecznej	394.409	78.735	0	473.144
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	5.395	0	0	5.395
85230	Pomoc w zakresie dożywiania	7.851	23.446	0	31.297
85278	Usuwanie skutków klęsk żywiołowych			15000	15000
85415	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	2.437	9.739	0	12.176
85501	Świadczenie wychowawcze	0	0	2.761.640	2.761.640
85502	Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	0	0	1.274.050	1.274.050
85503	Karta Dużej Rodziny	0	0	86	86
85508	Rodziny zastępcze	38.257	0	0	38.257
85513	Składki na ubezpiecz. zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre św. rodzinne i zasiłki dla opiekunów	0	0	33.273	33.273
	Ogółem	464.256	172.602	4.084.049	4.720.907

Źródło: Dane statystyczne GOPS

W 2021 r. wydatki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wyniosły 4.720.907 zł,

w tym:

1) na zadania zlecone	4.084.049 zł
2) na zadania własne	636.858 zł
a) finansowane z budżetu gminy (środki własne gminy)	464.256 zł
b) dotowane z budżetu państwa (dotacja celowa)	172.602 zł

w tym:

➤ dofinansowanie programu „Posiłek w szkole i w domu”	23.446 zł
➤ dofinansowanie zasiłków stałych	49.581 zł
➤ dofinansowanie zasiłków okresowych	6.000 zł
➤ składka za ubezpieczenie zdrowotne podopiecznych	5.101 zł
➤ dofinansowanie kosztów utrzymania ośrodka	78.735 zł

2. Realizacja świadczeń z pomocy społecznej (zadania własne i zlecone)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przesmykach realizuje świadczenia z pomocy społecznej w tym:

- **zadania własne gminy** o charakterze obowiązkowym i fakultatywnym - finansowane z budżetu państwa /dotacja celowa/ oraz budżetu gminy /środki własne gminy/
- **zadania zlecone gminie** z zakresu administracji rządowej - finansowane z dotacji celowej
- **zadania wynikające z innych rozporządzeń i ustaw.**

Do zadań określonych Ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej realizowanych przez GOPS należy m.in.:

W zakresie zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym:

- 1) zapewnienie posiłku, ubrania, schronienia osobom tego pozbawionym,
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- 3) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom, które nie mają dochodu i możliwości

uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,

- 6) opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania opieki nad długotrwale ciężko chorym członkiem rodziny,
- 7) praca socjalna - rozumiana jako działalność zawodowa, skierowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie,
- 8) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania,
- 9) dożywianie dzieci
- 10) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym
- 11) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- 12) sporządzanie sprawozdawczości z zastosowaniem systemu informatycznego,
- 13) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego
- 14) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, którym celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

W zakresie zadań własnych gmin:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
- 2) tworzenie i realizacja programów osłonowych,
- 3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,
- 4) współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechnienia ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechnianie informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

W zakresie zadań zleconych gminie m. in.:

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 2) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy dla potrzebujących,

- 3) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych w przypadku klęski żywiołowej lub ekologicznej,
- 4) wypłacanie wynagrodzenia przyznanego przez sąd dla opiekuna prawnego za sprawowanie opieki, oraz dodatkowo:
- 5) ustalanie prawa do świadczeń rodzinnych, opiekuńczych, wychowawczych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i świadczenia „dobry start”;
- 6) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- 7) wydawanie Kart Dużej Rodziny.

3. Realizacja zadań własnych

W zakresie zadań własnych z pomocy społecznej w 2021r. zrealizowano następujące świadczenia:

1) Zasiłki stałe

przyznano dla **8 osób**, wypłacono **91 świadczeń** na kwotę **- 49.581 zł**
(dotacja 49.581 zł.)

2) W ramach Wieloletniego rządowego programu „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 którego koszt ogółem w 2021r. wyniósł - 31.297 zł

(z tego środki własne 7.851 zł, dotacja 23.446 zł, tj. podobnie jak w roku ubiegłym) zrealizowano:

- **Posiłki ogółem przyznano dla 57 uczniów w tym dla:**
 - **39 uczniów na podst. decyzji** na kwotę **-17.813 zł**
 - **18 uczniów na podst. programu osłonowego** na kwotę **- 7.170 zł**
- **Zasiłki celowe na zakup posiłku przyznano dla 27 rodzin, 36 świadczeń** na kwotę **-10.890 zł**
(mniej niż w roku ubiegłym).

3) Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego i klęsk żywiołowych przyznano dla 2 rodzin, (2 świadczenia) na kwotę 10.000 zł.

4) Pozostałe zasiłki celowe przyznano 15 rodzinom (26 świadczeń), na kwotę- 5.449 zł w tym:

- ze specjalnych zasiłków celowych skorzystało **3 rodziny, (4 świadczenia)** na kwotę **- 1.550 zł**

5) Zasiłki okresowe przyznano dla 7 rodzin (28 świadczeń) na kwotę - 6.166 zł (dotacja 6000 zł);

6) Usługi opiekuńcze przyznano dla 2 osób (250 świadczeń) na kwotę -4.575 zł

7) Dodatek mieszkaniowy przyznano dla 1 rodziny (4 świadczenia) na kwotę - 292 zł

Ogółem w ramach zadań własnych z pomocy społecznej na realizację świadczeń wydatkowano - 107.360 zł

Ponadto w ramach zadań własnych opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłków stałych dla 8 osób, (91 składek) oraz dla 2 osób (11 składek) uczestników zajęć Centrum Integracji Społecznej na kwotę - 5.101 zł.

4. Realizacja zadań zleconych

W zakresie zadań zleconych gminie w 2021r. zrealizowano następujące świadczenia:

1) Składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeń pielęgnacyjnych i specjalnego zasiłku opiekuńczego opłacono – 23 osobom, 227 składek na kwotę -33.273 zł

2) Składki w ZUS i KRUS na ubezpieczenie emerytalne i rentowe od świadczeń pielęgnacyjnych i specjalnego zasiłku opiekuńczego opłacono - 22 osobom, 215 składek na kwotę - 60.049 zł

3) Realizacja świadczeń wychowawczych.

Świadczenia wychowawcze przyznano 275 rodzinom (469 dzieciom) 5.505 świadczeń na ogólną kwotę - 2.738.171 zł

W 2021r. w sprawach dot. świadczeń wychowawczych wydano 291 informacji.

(Od 2022r. realizacją świadczeń wychowawczych zajmuje się Zakład Ubezpieczeń Społecznych).

4) Realizacja świadczeń rodzinnych.

Przyznano świadczenia rodzinne na ogólną kwotę - 1.113.967 zł

w tym:

1. Zasiłki rodzinne

wypłacono 120 rodzinom, 2.126 świadczeń, na kwotę - 251.752 zł

2. Dodatki do zasiłków rodzinnych,

wypłacono 111 rodzinom 1.523 świadczenia, na kwotę - 173.618 zł

3. Zasiłki rodzinne z dodatkami na podst. art. 5 ust 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych „złotówka za złotówkę” wypłacono dla 9 rodzin 269 świadczeń na kwotę - 9.627 zł

4. Zasiłki pielęgnacyjne

wypłacono **71 osobom, 742 świadczenia** na kwotę **- 160.153 zł**

5. Świadczenie pielęgnacyjne

wypłacono **20 rodzinom, 200 świadczeń** na kwotę **- 389.877 zł**

6. Specjalny zasiłek opiekuńczy

wypłacono **7 rodzinom, 57 świadczeń** na kwotę **- 34.880 zł**

7. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

wypłacono **19 rodzinom, 19 świadczeń** na kwotę **- 19.000zł**

8. Świadczenie rodzicielskie

wypłacono **11 rodzinom, 82 świadczenia** na kwotę **- 75.060 zł**

W ramach świadczeń rodzinnych wydano 217 decyzji, w tym 145 decyzji przyznających, 22 decyzje odmowne, 21 uchylających, 24 zmieniających i 5 w sprawie nienależnie pobranych świadczeń.

5) Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego

W ramach funduszu alimentacyjnego wypłacono 10 rodzinom (14 os. uprawnionym) 156 świadczeń na kwotę - 63.745 zł

W sprawach dot. funduszu alimentacyjnego wydano 12 decyzji, w tym, 12 przyznających.

Wobec **14 dłużników alimentacyjnych** zamieszkujących na terenie Gminy Przesmyki prowadzono postępowania zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów m.in.:

- przeprowadzano wywiady alimentacyjne i odbierano oświadczenia majątkowe,
- zobowiązywano dłużników do zarejestrowania się w PUP,
- wnioskowano do PUP o potrzebie aktywizacji dłużników,
- prowadzono postępowania w sprawie uznania dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych,
- wnioskowano do starosty o zatrzymanie prawa jazdy,
- składano wnioski o ściganie za przestępstwo niepłacenia alimentów,
- współpracowano z organami właściwymi wierzyciela i komornikami,
- prowadzono działania w ramach postępowań egzekucyjnych.

Dłużnicy alimentacyjni zwrócili:

- świadczenia z funduszu alimentacyjnego na kwotę **- 10.015,39 zł**
- w tym ustawowe odsetki wyniosły **- 2.938,18 zł**

Ogółem w ramach zadań zleconych na realizację świadczeń wydatkowano kwotę
- 4.009.205 zł

Zwrócono nienależnie pobrane świadczenia rodzinne za 2021r. na kwotę -7.706,20 zł
Za poprzednie lata w wysokości -1768,71 zł

III. INNE ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ GOPS

Oprócz wymienionych zadań w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w 2021r realizowane były następujące zadania:

1. Wsparcie rodziny

- **Asystenta rodziny w 2021r. nie zatrudniano** Pracą z rodzinami bezradnymi w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zajmowali się pracownicy socjalni. Monitoringiem i wsparciem pracowników socjalnych objęto **3 rodziny** niewydolne w sprawach opiekuńczo-wychowawczych mające na utrzymaniu **7 dzieci**. Pracownicy socjalni wspierali rodziny z dziećmi w poszukiwaniu rozwiązań trudnych sytuacji życiowych związanych z wypełnianiem funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz związanych z problemami socjalno-bytowymi dotyczącymi prowadzenia gospodarstwa domowego.
- **Współfinansowanie pobytu 7 dzieci w rodzinach zastępczych** (5 dzieci w rodz. spokrewnionych i 2 dzieci w niezawodowych) zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2020r. poz.821 ze zm.) **na kwotę - 38.257 zł.**
- **Usługi opiekuńcze świadczone dla 2 osób (250 godz.) na kwotę 4.575 zł.**
(GOPS zatrudniał na umowę zlecenie 2 opiekunki środowiskowe).
- **Kartę Dużej Rodziny w 2021r. przyznano dla 7 nowych rodzin wielodzietnych, łącznie na koniec 2021r. w Gminie Przesmyki KDR posiadały 124 rodziny wielodzietne.**
- **Stypendia szkolne w 2021r. wypłacono dla 8 rodzin, 17 uczniów na kwotę 12.176 zł.**
tj. dla mniejszej niż w latach wcześniejszych liczby uczniów.

2. Objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym

Przyznano prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych dla **5 osób nieubezpieczonych (wydano 5 decyzji).**

3. Nadzorowanie działań Zespołu Interdyscyplinarnego

Pracownicy GOPS nadzorują działania i prowadzą dokumentację działającego przy GOPS **Zespołu Interdyscyplinarnego** pracującego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Przesmyki. Zgodnie z Ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2021r., poz. 1249), Zespół Interdyscyplinarny w Przesmykach został powołany przez Wójta Gminy Przesmyki w dniu 14.08.2012r.

W 2021r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły 8 „Niebieskich Kart” dotyczących podejrzenia przemocy w rodzinie, w tym **8 wszczynających procedurę. Kontynuowano 6 procedur** z poprzednich lat. W ramach współpracy instytucji wchodzących w skład zespołu interdyscyplinarnego **działaniami dotyczącymi przeciwdziałaniu przemocy zostało objętych 14 rodzin, w 9 rodzinach zakończono procedurę „NK”.**

4. Udzielanie pomocy rzeczowej

- **Udzielono pomoc rzeczową 3 rodzinom** w postaci używanej odzieży i obuwia, sprzętu AGD, wyposażenia mieszkań, mebli, pościeli itp. (**3 razy**). Ośrodek prowadzi przez cały rok zbiórkę obuwia i odzieży używanej oraz mebli i innych sprzętów gosp. domowego, które następnie przekazywane są rodzinom potrzebującym takiej pomocy.
- **2 osobom** znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej użyczono w okresie zimowym **butlę gazową.**
- **10 osób samotnie gospodarujących, długotrwale lub ciężko chorych** w grudniu 2021r. wytypowano do objęcia wsparciem świątecznym w postaci paczek żywnościowych.
- **14 dzieci z 9 rodzin** z problemem alkoholowym - obdarowano paczkami ze słodyczami zakupionymi ze środków GKRPA w ramach działania „Mikołaj dla każdego”.

5. Świadczenie pracy socjalnej i inne inicjatywy

- **Świadczone pracę socjalną,** osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód i objęci nią byli praktycznie wszyscy klienci ośrodka. **W 2021 roku** z pomocy w postaci pracy socjalnej skorzystało **91 rodzin (215 osób),** pomocą wyłącznie w

postaci pracy socjalnej objęto **46 rodzin (89 osób)**. Praca socjalna polegała przede wszystkim na wspieraniu osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych. Profesjonalne wsparcie może prowadzić w efekcie do całkowitego usamodzielnienia się finansowego lub emocjonalnego, a tym samym uniezależnienia się od systemu pomocy społecznej na dłuższy okres czasu lub nawet na zawsze. Działania profilaktyczne w postaci pracy socjalnej przekładają się również bezpośrednio na zmniejszenie wydatków z budżetu gminy na pomoc społeczną.

Świadczenie pracy socjalnej polegało głównie na:

- Udzielaniu stosownych porad i zachęcaniu do współpracy w rozwiązywaniu problemów
- Kierowaniu i umożliwieniu kontaktu podopiecznych z właściwą instytucją – poradnią, (np. Zespół Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności, poradnia psychologiczna, poradnia odwykowa, poradnia zdrowia psychicznego, sąd, policja itp.)
- Współpracy z instytucjami takimi jak: PUP, ZOL, PCPR, KRUS, ZUS, Kościół, policja, szpitale oraz pedagogiem szkolnym, lekarzem rodzinnym, kuratorami sądowymi itp.
- Pomocy interwencyjnej w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych, także w zakresie procedury „Niebieskiej Karty”.
- Pomoc w redagowaniu pism do właściwych instytucji typu sąd, prokuratura.

➤ **Kompletowanie dokumentacji i pomoc w umieszczeniu w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznym;**

➤ **Organizacja wypoczynku letniego i zimowego** Wytypowano i zgromadzono niezbędną dokumentację konieczną do wyjazdu 1 dziecka w okresie wakacyjnym na kolonie profilaktyczne ZHP Sierpc w Słupi gm. Szczutowo;

➤ **Wydawanie skierowań** do otrzymania pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z FEAD - **(wydano 22 skierowania dla 16 rodzin/22 osoby)**.

➤ **Sporządzanie wywiadów środowiskowych i alimentacyjnych** w miejscu zamieszkania wskazanej osoby w ramach współpracy dla potrzeb innych instytucji takich jak: domy pomocy społecznej, szpitale, sądy, PCPR, Ośrodki Adopcyjne i innych Ośrodków Pomocy Społecznej, **(6 szt.)**.

➤ **Uczestnictwo Kierownika GOPS w Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**, udział w posiedzeniach komisji, gdzie rozpatrywane są wnioski osób uzależnionych i stosujących przemoc wobec osób najbliższych. Ze środków GKRPA udzielono pomocy w postaci dofinansowania działań profilaktycznych i porad psychologicznych w zespole Szkół w Przesmykach i Łysowie.

➤ **Działanie przy GOPS w 2021r. punktu konsultacyjnego** w ramach którego zatrudniony ze środków GKRPA psycholog 2 razy w miesiącu prowadził porady psychologiczne i konsultacje indywidualne. (Skorzystało 10 rodz./37 osób). Uczniowie i ich rodzice korzystali z indywidualnych konsultacji psychologicznych w Zespołach Szkół w Łysowie i Przesmykach (16 uczniów i 9 rodziców). Osoby potrzebujące wsparcia w postaci porad prawnych i psychologicznych kierowane były również do punktów prowadzonych przez PCPR, „Caritas” lub Instytut Kofoeda w Siedlcach.

IV. KADRA GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Zatrudniona kadra

Zatrudnienie kadr w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej reguluje ustawa o pomocy społecznej z dnia 24 marca 2004 r. (t. j. Dz. U. z 2021r. poz. 2268 ze zm.) , oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 października 2021r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (t. j. Dz. U. z 2021r., poz. 1960) a także Regulamin wynagradzania pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej ośrodek zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku 1 pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przesmykach w 2021 roku stanowił miejsce pracy dla 7 osób (5,65 etatu) pracujących na stanowiskach:

- kierownik (1 etat),
- starszy pracownik socjalny (1 etat);
- pracownik socjalny (1 etat),
- główny księgowy (0,75 etatu), inspektor d.s. świadczeń (0,25 etatu);
- referent d.s. świadczeń (1 etat);
- sprzątaczką (0,15 etatu);
- robotnik gosp. (0,50 etatu).

W 2021 roku w GOPS zatrudniano 2 opiekunki realizujące usługi opiekuńcze dla 2 osób (250 godz.), nie zatrudniano asystenta rodziny ani osób w ramach stażu i robót publicznych.

2. Szkolenia oraz podnoszenie kwalifikacji

Zgodnie z wymaganiami postawionymi w ustawach wszyscy pracownicy w Ośrodku Pomocy Społecznej w Przesmykach posiadają kwalifikacje do wykonywania zawodu. Wymóg ustawicznego podnoszenia kwalifikacji realizują poprzez uczestnictwo w szkoleniach organizowanych przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej, Wydział Polityki Społecznej MUW i inne instytucje. W 2021r. ze względu na pandemię pracownicy GOPS uczestniczyli jedynie w zdalnych szkoleniach i naradach podnoszących kompetencje (5 razy). Ustawiczne podnoszenie kwalifikacji jest niezbędne w związku ze zmianami następującymi w obszarze pomocy społecznej, zwiększającym się zakresem zadań, oraz kierowaniem pomocy do nowych grup społecznych. Zmiany te wymuszają konieczność doskonalenia zawodowego zatrudnionych pracowników i przygotowanie ich do pracy w nowych, zmienionych rolach. Ustawa o pomocy społecznej nakłada konieczność przemodelowania działań rozszerzając zakres pracy socjalnej, promuje kierunek przejścia, od modelu nastawionego na wsparcie materialne, do modelu nastawionego na wzmocnienie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego rozwiązywania własnych problemów. W związku z powyższym wskazane byłoby uzyskanie przez pracowników socjalnych specjalizacji I i II stopnia w zawodzie pracownik socjalny. Wymagania ustawowe względem wykształcenia spełnia kierownik ośrodka jak również główna księgowa.

V. KIERUNKI DZIAŁAŃ ORAZ POTRZEBY W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W 2022 ROKU

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przesmykach w wyniku rozeznania środowiskowego planuje w roku 2022 wydatkować kwotę przyjętą w budżecie Gminy, która aktualnie wynosi **3.120.104 zł.** na podjęcie między innymi następujących działań:

1. Działania na rzecz rodziny:

- pomoc osobom i rodzinom w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać przy wykorzystaniu własnych środków i możliwości,
- zapobieganie problemom i powstawaniu trudnych sytuacji w rodzinach,
- informowanie społeczności lokalnej o zasadach funkcjonowania systemu pomocy społecznej,
- świadczenie pracy socjalnej planowanie i długotrwałe działania na rzecz wzmocnienia bądź odzyskania zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie,
- realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (w tym zabezpieczenie środków na opłacenie pobytu dzieci w pieczy zastępczej oraz zatrudnienie asystenta rodziny),
- realizacja. zadań do 31maja 2022r.
- realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o Karcie Dużej Rodziny, ustawy „Za życiem”.

2. Świadczenia pomocy społecznej i inne zadania zlecone

- pomoc finansowa i niefinansowa wynikająca z ustawy o pomocy społecznej,
- realizacja finansowa zleconych zadań m.in. świadczeń rodzinnych, świadczeń rodzicielskich i opiekuńczych, funduszu alimentacyjnego i do 31maja 2022r. świadczeń wychowawczych „500 +”na podst. ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.
- ustalanie prawa do dodatku mieszkaniowego, energetycznego i świadczenia dla opiekuna prawnego.
- prowadzenie analiz na temat przyczyn i rozmiarów niekorzystnych zjawisk społecznych, rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej oraz badanie skuteczności podejmowanych działań socjalnych,
- zapewnienie warunków do zaspokojenia potrzeb bytowych, zdrowotnych i społecznych dla osób starszych i niepełnosprawnych niemogących zaspokoić ich we własnym zakresie,
- zorganizowanie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowanych w domach podopiecznych,
- aktywizacja społeczna i poradnictwo zawodowe.

Kierunki działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przesmykach są zgodne z obowiązującymi przepisami, zapisami Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Przesmyki, posiadanymi środkami finansowymi i zasobami ludzkimi.

Za współpracę z Ośrodkiem serdecznie dziękuję wszystkim osobom i instytucjom wspierającym naszą pracę i starającym się wspólnie z nami działać w celu rozwiązania problemów osób i rodzin, mieszkańców naszej wspólnoty gminnej.